

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRÁVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 7.5.2013
Čj. 93/2013-OD-SPZ/2

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obvinění genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D. – stížnost pro porušení zákona

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného genmjr. PhDr. L. K. a obviněného Mgr. Ing. F. S., Ph.D.

stížnost pro porušení zákona

I. proti pravomocnému usnesení státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 21.11.2011, sp.zn. 1 VZN 2614/2011, jímž rozhodl podle § 12a odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, a § 25 trestního řádu per analogiam tak, že věc odňal Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 a přikázal k dalšímu řízení Okresnímu státnímu zastupitelství Praha-západ,

II. proti pravomocnému usnesení Okresního státního zástupce pro Prahu-západ ze dne 19.3.2012 č.j. ZT 65/2012 - 46, jímž byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta stížnost obviněného genmjr. PhDr. L. K. proti usnesení policejního orgánu Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky č.j. OKFK-247-33/TČ-2011-200231 ze dne 21.2.2012, jímž bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno jeho trestní stíhání pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona a zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) trestního zákona, neboť toto rozhodnutí bylo učiněno na podkladě vadného postupu předchozího řízení,

III. proti pravomocnému usnesení Okresního státního zástupce pro Prahu-západ ze dne 19.3.2012 č.j. ZT 65/2012 - 52, jímž byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta stížnost obviněného Mgr. Ing. F. S., Ph.D. proti usnesení policejního orgánu Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky č.j. OKFK-247-32/TČ-2011-200231 ze dne 21.2.2012, jímž bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno jeho trestní stíhání pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona a zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) trestního zákona, neboť toto rozhodnutí bylo učiněno na podkladě vadného postupu předchozího řízení.

Proti obviněnému genmjr. PhDr. L. K. bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání usnesením policejního orgánu Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky ze dne 21.2.2012 č.j. OKFK-247-33/TČ-2011-200231, a to pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona a zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) trestního zákona, jichž se měl dopustit tím, že:

v období od prosince 2006 do srpna 2008 na svém pracovišti v sídle Vězeňské služby České republiky (dále jen „VS ČR“), Soudní 1672/1a Praha 4, eventuálně v sídle Ministerstva spravedlnosti ČR (dále jen „MSP ČR“), Vyšehradská 16 Praha 2, v pozici generálního ředitele VS ČR, tedy vedoucího příslušníka – ředitele, bezpečnostního sboru, statutárního představitele organizační složky státu a veřejného činitele ve smyslu ustanovení § 89 odst. 9 trestního zákona, při vědomí nezbytnosti vynaložení značných nákladů, vědomě a záměrně nepostupoval při zajištění podmínek a přípravě podkladů pro rozhodnutí ministra spravedlnosti v souvislosti se zřízením ústavu zabezpečovací detence a nákupem objektu bývalého kněžského semináře ve městě V., okres J. – souboru nemovitostí zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc, pro obec a katastrální území Vidnava na listu vlastnictví č. 276 (dále jen „objekt V.“) pro zřízení ústavu zabezpečovací detence podle ustanovení § 5 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o VS“) podle ustanovení § 94 odst. 1, 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), dále podle ustanovení § 95 odst. 1, 4 zákona o služebním poměru, analogicky podle ustanovení § 249 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), dále podle ustanovení § 14 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku ČR“) a rovněž tak podle Nařízení generálního ředitele VS ČR č. 60/2005, kterým se vydává organizační řád VS ČR čl. 8 odst. 1 čl. 9 písm. a), kde je stanoveno, že za stav a plnění úkolů VS ČR odpovídá generální ředitel ministroví, když měl tedy povinnost ve své funkci generálního ředitele VS ČR postupovat s péčí řádného hospodáře, avšak při jednáních – poradách vedení VS ČR i při jednáních – poradách s pracovníky MSP ČR, bez ohledu na faktický stav věcí, který mu byl znám z informací poskytnutých mu podřízenými zaměstnanci a příslušníky VS ČR, tedy při vědomí zcela zřejmé nevhodnosti objektu V. pro zřízení ústavu zabezpečovací detence, a to jak vzhledem k jeho umístění v odlehlé lokalitě, obtížné dopravní dostupnosti, nedostatku odborného personálu v místě, stáří objektu, i vzhledem ke stavebně dispozičnímu řešení objektu a reálné nemožnosti financování rekonstrukce a vybudování takového ústavu ze strany VS ČR bez zásadního navýšení rozpočtové kapitoly VS ČR, stejně jako s ohledem na své postavení ve vedení VS ČR,

své vzdělání a odbornou erudici vědět měl, mohl a také věděl, že pro potřebu zabezpečovací detence nebude třeba vytvářet stovky míst, přesto řídil činnost a úkoloval své podřízené pracovníky a příslušníky VS ČR, aby činili kroky směřující k nákupu objektu V. a nakonec z titulu své funkce a v postavení statutárního představitele a vedoucího organizační složky státu v dosud přesně nezjištěný den v měsíci srpnu roku 2008 podepsal kupní smlouvu s účelově založenou společností Ú. V., a.s., se sídlem M. O., (dále jen „Ú. V., a.s.“) za kterou

Ing. R. Š., předseda představenstva, přestože si byl vědom toho, že objekt V. je ke zřízení ústavu zabezpečovací detence zcela zřejmě nevhodný, neučinil žádná opatření, aby nákupu objektu V. zabránil a o těchto skutečnostech ani neinformoval nadřízeného představitele, jemuž je ze zákona o VS ČR generální ředitel odpovědný za činnost VS ČR, tedy ministra spravedlnosti, stejně tak ministra spravedlnosti zcela zřejmě neinformoval o stavu, který koupí objektu vznikne, tedy o stavu, kdy Česká republika – VS ČR bude sice vlastníkem objektu určeného ke zřízení ústavu zabezpečovací detence, ale na rekonstrukci a vybudování tohoto ústavu nebude mít k dispozici žádné finanční prostředky, tato informace byla obviněnému PhDr. K. evidentně známa již v době před koupí objektu V., obviněný PhDr. K. naopak z titulu své funkce a svým vlivem působil na vedoucí pracovníky a příslušníky VS ČR, aby činili všechny kroky potřebné ke koupí objektu V., a tím vědomě a záměrně umožnil neúčelné vynaložení prostředků státního rozpočtu, tedy způsobil České republice – VS ČR škodu velkého rozsahu, představovanou zaplacenou kupní cenou objektu V., a to v celkové výši 29 mil. Kč (slovy dvacet devět milionů korun českých) (dále jen „29.000.000 Kč“) a zároveň tímto jednáním záměrně opatřil společnosti Ú. V., a.s., neoprávněný prospěch velkého rozsahu, tj. 29.000.000 Kč.

Usnesením policejního orgánu Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky ze dne 21.2.2012 č.j. OKFK-247-32/TČ-2011-200231 bylo podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájeno trestní stíhání obviněného Mgr. Ing. F. S., Ph.D. pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona a zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) trestního zákona, jichž se měl dopustit tím, že:

v období od prosince 2006 do srpna 2008, na svém pracovišti, v sídle Ministerstva spravedlnosti České republiky (dále jen „MSP ČR“), Vyšehradská 16, Praha 2, v pozici náměstka ministra spravedlnosti, sekce ekonomické MSP ČR, tedy jednoho z vedoucích zaměstnanců organizační složky státu a veřejného činitele ve smyslu ustanovení § 89 odst. 9 trestního zákona, při vědomí nezbytnosti vynaložení značných nákladů, vědomě a záměrně nepostupoval při zajištění podmínek a přípravě podkladů pro rozhodnutí ministra v souvislosti se zřízením ústavu zabezpečovací detence, tedy úkolu spadajícího do gesce náměstka MSP ekonomické sekce, spojeného s výběrem a následným nákupem objektu bývalého kněžského semináře ve městě V., okres J. – souboru nemovitostí zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc, pro obec a katastrální území V. na listu vlastnictví č. 276 (dále jen „objekt V.“) podle ustanovení § 249 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“) dále podle ustanovení § 14 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku ČR“) a rovněž tak organizačního řádu MSP ČR, který náměstkovi ministra sekce ekonomické dává pravomoc k provádění úkonů v souvislosti s nabyváním a nakládáním s majetkem České republiky s nímž je MSP oprávněno hospodařit, přičemž je mu uložena odpovědnost ministru spravedlnosti za činnost

organizačních útvarů které řídí, zejména ve smyslu čl. 6 odst. 2 a čl. 9 Organizačního řádu MSp, platného ke dni 21.12.2006, ve funkci měl tedy postupovat s péčí řádného hospodáře, avšak při jednáních – poradách vedení MSp i při jednáních – poradách s pracovníky Vězenské služby České republiky (dále jen „VS ČR“), bez ohledu na faktický stav věcí, který mu byl znám z informací poskytnutých mu podřízenými zaměstnanci, tedy zřejmou nevhodnost objektu V. pro zřízení ústavu zabezpečovací detence, a to jak vzhledem k jeho umístění v odlehlé lokalitě, obtížné dopravní dostupnosti, nedostatku odborného personálu v místě, stáří objektu, i vzhledem ke stavebně dispozičnímu řešení objektu a reálné nemožnosti financování rekonstrukce a vybudování takového ústavu, ať už ze strany MSp nebo VS ČR, stejně jako s ohledem na své postavení ve vedení MSp, své vzdělání a odbornou erudici vědět měl, mohl a také věděl, že pro potřebu zabezpečovací detence nebude třeba vytvářet stovky míst, přesto řídil činnost a úkoloval své podřízené pracovníky a rovněž tak z titulu svého postavení a svým vlivem prosazoval, aby MSp podřízená organizační složka státu, tedy VS ČR zastoupená genmjr. PhDr. L. K., zakoupila pro potřebu zřízení ústavu zabezpečovací detence objekt V. za částku 29 mil. Kč (slovy dvacet devět milionů korun českých) (dále jen „29.000.000 Kč“) od účelově založené společnosti Ú. V., a.s., se sídlem M. O., ... (dále jen „Ú. V., a.s.“) za kterou jednal Ing. R. Š., předseda představenstva, přestože si byl vědom skutečnosti, že je tato nemovitost pro zřízení detenčního ústavu zřejmě nevhodná a rovněž tak si byl vědom skutečnosti, že MSp ani VS ČR nedisponuje potřebnými finančními prostředky na předpokládanou rekonstrukci objektu do stavu, kdy by v něm mohl být zřízen ústav zabezpečovací detence, stejně jako věděl a byl srozuměn s tím, že tyto prostředky ze státního rozpočtu MSp ani VS ČR nezíská, přesto o těchto skutečnostech a stavu, který koupí objektu V. vznikne, tedy o hrozící škodě neinformoval nadřízeného vedoucího zaměstnance, tedy ministra spravedlnosti, nákupu objektu V. nijak nezabránil, naopak z titulu své funkce a svým vlivem působil na vedoucí pracovníky VS ČR, aby činili všechny kroky potřebné ke koupi objektu V., a tím vědomě a záměrně umožnil neúčelné vynaložení prostředků státního rozpočtu, tedy způsobil škodu velkého rozsahu představovanou zaplacenou kupní cenou objektu V., a to v celkové výši 29.000.000 Kč (slovy dvacet devět milionů korun českých) (dále jen „29.000.000 Kč“) a zároveň tímto jednáním záměrně opatřil společnosti Ú. V., a.s., neoprávněný prospěch velkého rozsahu, tj. 29.000.000 Kč.

O stížnostech genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D., které podali prostřednictvím svých obhájců do usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání rozhodoval v obou případech Okresní státní zástupce pro Prahu-západ napadenými usneseními, tedy ohledně genmjr. PhDr. L. K. usnesením ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-46 a ohledně obviněného Mgr. Ing. F. S., Ph.D. usnesením ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-52.

V obou případech o stížnostech obviněných rozhodl místně nepříslušný státní zástupce, což je závažná procesní vada, jež by ve svém důsledku mohla v budoucnosti vést k odnětí obviněných jejich zákonnému soudci, resp. ke zpochybnění procesní použitelnosti úkonů v přípravném řízení a některých opatřeních důkazů.

Příslušnost státního zástupce k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním se odvíjí od trestním řádem určené příslušnosti soudu na podkladě podané obžaloby. Podle § 12 odst. 1 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, o zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech konaných právními čekateli (dále jen „vyhláška o jednacím řádu státního zastupitelství“) je k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním příslušný státní zástupce přidělený ke státnímu zastupitelství, které působí při soudu,

jenž by byl příslušný konat ve věci po podání obžaloby řízení v prvním stupni, pokud tato vyhláška nestanoví jinak.

Místní a věcná příslušnost státního zástupce pro vykonávání dozoru nad zákonností v přípravném řízení trestním se odvíjí od příslušnosti soudu k řízení o trestném činu, který je předmětem přípravného řízení. V posuzované trestní věci jsou obvinění genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D. stíháni pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona a zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a), c) trestního zákona, jejichž dolní hranice činí méně než 5 let, takže k jejich projednání v případě podání obžaloby by byl věcně příslušný okresní soud. Protože skutek, pro který jsou obvinění stíháni, měl být spáchán v Praze 2, tedy v obvodu Obvodního soudu pro Prahu 2, místně příslušným k projednání dané věci by byl Obvodní soud pro Prahu 2. To vyplývá z ustanovení § 16, 17 odst. 1 a § 18 odst. 1 trestního řádu.

V trestní věci obviněných genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D. by tedy byl k vykonávání dozoru nad zákonností v přípravném řízení trestním věcně i místně příslušný státní zástupce činný u Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2. Protože o stížnostech obou obviněných proti usnesení o zahájení trestního stíhání rozhodl Okresní státní zástupce pro Prahu-západ, je zřejmé, že došlo ke změně příslušnosti k výkonu dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení trestním.

Dne 10.10.2011 byly policejním orgánem Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR pod č.j. OKFK-247-1/TČ-2011-200204 zahájeny podle § 158 odst. 3 trestního řádu úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, 3 trestního zákona. K výkonu dozoru v přípravném řízení byl v této věci věcně a místně příslušný státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2. Tomuto státnímu zastupitelství byl také doručen záznam policejního orgánu podle § 158 odst. 3 trestního řádu.

Usnesením Obvodního státního zástupce pro Prahu 2 ze dne 7.11.2011, sp.zn. 3 ZN 4161/2011 bylo rozhodnuto podle § 31 odst. 1 trestního řádu, že JUDr. T. B., obvodní státní zástupce pro Prahu 2, je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení v této věci pro poměr k osobám, jichž se úkony trestního řízení přímo dotýkají ve smyslu § 30 odst. 1 trestního řádu.

Věc byla proto předložena Městskému státnímu zastupitelství v Praze, aby odňalo věc Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 a přikázalo ji jinému státnímu zastupitelství v obvodu Městského státního zastupitelství v Praze.

Usnesením ze dne 10.11.2011 sp.zn. 3 KZN 1428/2011 rozhodl státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze JUDr. L. P. podle § 31 odst. 1 trestního řádu tak, že i on je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení z důvodů podle § 30 odst. 1 trestního řádu.

Věc byla proto Městským státním zastupitelstvím v Praze předložena Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze s návrhem na postup podle § 25 trestního řádu per analogiam, a to se zdůvodněním, že kromě JUDr. L. P., který rozhodoval o své podjatosti u Městského státního zastupitelství v Praze, působí na oddělení dohledu a přezkumného řízení státní zástupkyně JUDr. N. B., manželka obvodního státního zástupce pro Prahu 2 JUDr. T.

B., a náměstkyně Městské státní zástupkyně v Praze JUDr. Š. L., která je manželkou bývalého pracovníka ministerstva spravedlnosti zainteresovaného v projednávané trestní věci, který by mohl mít v budoucnu procesní postavení svědka.

Městské státní zastupitelství v Praze věc předložilo Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze, protože dospělo k závěru, že jeho rozhodování v této věci by mohlo vzbudit pochybnost o nestrannosti a neobjektivnosti, a to i s ohledem na výkon dohledu ve věci.

Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze proto dne 21.11.2011 pod sp.zn. 1 VZN 2614/2011 rozhodl podle § 12a odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“) a § 25 trestního řádu per analogiam tak, že uvedenou trestní věc odňal Obvodnímu státnímu zastupitelství pro Prahu 2 a přikázal ji k dalšímu řízení Okresnímu státnímu zastupitelství Praha-západ.

Důvodem takového postupu ze strany Vrchního státního zastupitelství v Praze byl výslovně uvedený zájem na vytvoření takových podmínek, které by měly vyloučit reálné pochybnosti o objektivnosti a nestrannosti postupu a rozhodování, které by bylo ohroženo, pokud by ve věci rozhodovali státní zástupci Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 a Městského státního zastupitelství v Praze, kteří mají osobní vazby na osoby podezřelých, případně jiných účastníků řízení.

Kritériem rozhodnutí o delegaci, které je nutno chápat jako rozhodnutí výjimečné, které je zákonným průlomem do článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jsou podle § 25 trestního řádu důležité důvody, které však nejsou v zákoně nikde pojmově definovány. Vzhledem k významu ustanovení zákona o místní příslušnosti pro uplatnění stěžejních zásad trestního řízení, by základním hlediskem pro řešení otázky, zda pro odnětí věci příslušnému soudu a její přikázání jinému soudu jsou důležité důvody, měla být úvaha, zda celkové uplatnění zásad trestního řízení (§ 2 trestního řádu) a dosažení jeho účelu (§ 1 odst. 1 trestního řádu) bude v konkrétním případě lépe zabezpečeno u soudu jiného než místně příslušného. Důležitými důvody ve smyslu § 25 trestního řádu mohou být tedy takové okolnosti, které zabezpečují zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti jako hlavního předpokladu spravedlivého rozhodnutí, dále výchovného působení trestního řízení na pachatele i na občany a co nejrychlejší projednání věci.

Mezi případy delegace, které se opírají o požadavek zabezpečení objektivity trestního řízení a spravedlivého rozhodnutí je třeba zahrnout i případy vyloučení všech soudců příslušného soudu.

Delegaci stejně tak jako další oprávnění nebo povinnosti v působnosti státního zastupitelství je třeba vykládat v souladu s úpravou služebních vztahů uvnitř soustavy státního zastupitelství. To je hlavní odlišnost, která použití ustanovení § 25 trestního řádu v přípravném řízení odlišuje od aplikace v soustavě soudů.

Možnost důvodů delegace trestní věci je oproti úpravě týkající se soudů zúžena odkazem na předpisy upravující řízení, to znamená na ustanovení § 30 odst. 1 a odst. 3 věta druhá trestního řádu (důvody vyloučení orgánů činných v trestním řízení).

V činnosti státního zastupitelství se však vyskytují také případy, kdy konkrétní důvody pro odnětí a přikázání věci jinému než místně příslušnému státnímu zastupitelství mohou

spočívat nejen ve vyloučení vedoucího státního zástupce, ale i v jiných důležitých důvodech ve smyslu ustanovení § 25 trestního řádu. V takových případech je možné analogicky aplikovat toto ustanovení též na postup státního zastupitelství, a to v souladu s přípustnou analogií zákona v trestním řízení.

Pokud jsou splněny zákonné předpoklady, je možno v činnosti státního zastupitelství aplikovat ustanovení § 25 trestního řádu per analogiam.

Podle § 25 trestního řádu z důležitých důvodů může být věc příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně. O odnětí a přikázání věci rozhoduje soud, který je oběma soudům nejbližše společně nadřízen.

Podle § 12a odst. 2 zákona o státním zastupitelství nejbližše vyšší státní zastupitelství rozhoduje o odnětí a přikázání věci jinému nižšímu státnímu zastupitelství, jestliže vedoucí státní zástupce dotčeného nižšího státního zastupitelství je podle předpisů upravujících řízení vyloučen z projednávání věci, nestanoví-li tento zákon jinak.

Uvedené zákonné ustanovení je odrazem systematické struktury orgánů státního zastupitelství, která je postavena na výlučné součinnosti a závislosti dvou nejbližše činných státních zastupitelství, tedy státního zastupitelství okresního ve vztahu ke krajskému, dále státního zastupitelství krajského ve vztahu k vrchnímu a vrchního státního zastupitelství ve vztahu k nejvyššímu státnímu zastupitelství.

V posuzované trestní věci měl proto poté, co se z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučil vedoucí státní zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2, rozhodovat o odnětí a přikázání věci jinému nižšímu státnímu zastupitelství podle § 12a odst. 2 zákona o státním zastupitelství státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze, neboť takovému postupu nebránila žádná zákonná, ani jiná, překážka. Žádné okolnosti totiž nebránily tomu, aby byly uplatňovány stěžejní zásady trestního řízení, pokud by věc byla přidělena k vyřízení jinému státnímu zástupci Městského státního zastupitelství v Praze než tomu, u něž byly dány podmínky pro vyloučení. Věc mohla být přidělena i státnímu zástupci, který nepůsobí na oddělení dohledu a přezkumného řízení na Městském státním zastupitelství v Praze.

Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze o odnětí a přikázání věci podle § 12a odst. 2 zákona o státním zastupitelství a § 25 trestního řádu per analogiam rozhodovat neměl, neboť zákonem o státním zastupitelství nebyla dána jeho příslušnost k takovému rozhodnutí. Vyplývá to také z toho, že z rozhodování nebyla vyloučena vedoucí státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze, ale pouze jeden ze státních zástupců Městského státního zastupitelství v Praze působící na oddělení dohledu a přezkumného řízení, a to JUDr. L. P. Státní zástupkyně téhož oddělení JUDr. N. B. o své podjatosti nerozhodla, neboť jí věc ani nebyla přidělena k vyřízení. Stejně tak o své podjatosti nerozhodla ani náměstkyně městské státní zástupkyně JUDr. Š. L.

Skutečnost, že státní zastupitelství může aplikovat ustanovení § 25 trestního řádu pouze analogicky, musí vést zákonitě k přísnějšímu posuzování podmínek, za nichž může státní zastupitelství rozhodovat o odnětí a přikázání věci. Vrchní státní zastupitelství v Praze mohlo rozhodovat o odnětí a přikázání věci podle § 25 trestního řádu tehdy, pokud by byly dány důležité důvody pro delegaci věci státnímu zastupitelství působícímu v obvodu jiného krajského státního zastupitelství. Jiný postup je popřením skutečnosti, že v případě

čtyřstupňové soustavy státního zastupitelství jde o hierarchii vždy dvou nejbližších stupňů, kdy nejbližší vyšší stupeň vykonává hierarchická oprávnění a ve své podstatě vede k nepřipustnému zasahování do vyřizování věci, ke kterému je podle zákona příslušné nižší státní zastupitelství, které však současně není nejbližší nižším státním zastupitelstvím toho státního zastupitelství, které rozhodlo podle § 25 trestního řádu per analogiam. To platí obzvláště v situaci, kdy existuje speciální právní předpis, tedy zákon o státním zastupitelství, který upravuje postup v případě, jestliže vedoucí státní zástupce dotčeného nižšího státního zastupitelství je podle předpisů upravujících řízení vyloučen z projednávání věci.

Podle § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu předloží policejní orgán stížnost k rozhodnutí státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor. Rozhodnout o stížnosti proti usnesení policejního orgánu tedy nemůže libovolný státní zástupce, ale výlučně ten státní zástupce, který vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním. V posuzované trestní věci Okresní státní zástupce pro Prahu-západ nebyl příslušný k vykonávání dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení trestním v trestní věci obviněných genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D., a proto nebyl příslušný ani k rozhodování o stížnostech těchto obviněných, které podali proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání. Příslušnost Okresního státního zastupitelství pro Prahu-západ z důvodu podjatosti totiž nerespektovala speciální právní úpravu zákona o státním zastupitelství, neboť o změně příslušnosti státního zástupce z důvodu vyloučení vedoucího státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 měl rozhodovat některý ze státních zástupců Městského státního zastupitelství v Praze, a to proto, že vedoucí státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze nebyla vyloučena z vykonávání úkonu trestního řízení v této trestní věci. Protože v posuzované trestní věci nebyly důvody pro odnětí a přikázání věci jiné než podjatost, bylo namístě postupovat právě podle speciálního právního předpisu, kterým je zákon o státním zastupitelství.

Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze usnesením ze dne 21.11.2011, sp.zn. 1 VZN 2614/2011, odňal pro celé další řízení trestní věc podezřelých, resp. obviněných Mgr. Ing. F. S., Ph.D. a genmjr. PhDr. L. K., věcně i místně příslušnému státnímu zástupci činnému u Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 2 a věc přikázal podle § 12a odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v platném znění, za využití § 25 trestního řádu per analogiam, státnímu zástupci činnému u Okresního státního zastupitelství Praha-západ, čímž založil nesprávnou místní příslušnost dozorujícího státního zástupce.

Pokud za daného stavu věci rozhodoval o stížnostech proti usnesení o zahájení trestního stíhání státní zástupce Okresního státního zastupitelství Praha-západ, který také vykonával dozor nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení, jednalo se o státního zástupce místně nepřipustného, v jehož kompetenci nebylo rozhodovat o stížnostech jak obviněného Mgr. Ing. F. S., Ph.D., tak obviněného genmjr. PhDr. L. K. do usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání.

Uvedená problematika, tj. případy, v nichž o stížnosti obviněného do usnesení policejního orgánu rozhodl nepřipustný státní zástupce, byly již předmětem rozhodování Nejvyššího soudu v řízení o stížnosti pro porušení zákona. Nejvyšší soud spatřoval v takovýchto porušeních zákona zásadní vadu přípravného řízení se závěrem, že další procesní úkony policejního orgánu provedené způsobem odpovídajícím zákonu v době, kdy toto usnesení ještě nenabývalo právní moci, jsou v následném řízení procesně použitelné (např. rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 4 Tz 204/2003). Za předpokladu, že věcně a místně

příslušný státní zástupce (po opětovném rozhodnutí o delegaci věci) v rámci nového rozhodování o stížnostech obviněných usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání nezruší, budou úkony doposud provedené v přípravném řízení, včetně opatřených důkazů, použitelné i v řízení následujícím (srov. usnesení Nejvyššího soudu pod sp.zn. 3 Tz 33/2011 in fine).

Shora popsaná pochybení byla učiněna výlučně v neprospěch obviněných genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D, neboť výsledek stížnostních řízení byl pro oba obviněné nepříznivý. Je nepochybné, že procesně horší výsledek stížnostního řízení nemohl pro tyto obviněné nastat, naopak by se situace mohla vyvinout v jejich prospěch, pokud by věcně a místně příslušný státní zástupce měl jiný právní názor a jedné či oběma stížnostem by vyhověl.

Proto s ohledem na výše uvedené skutečnosti **n a v r h u j i**, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že v řízení předcházejícím vydání usnesení okresního státního zástupce pro Prahu-západ ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-46, a ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-52, byl porušen zákon v neprospěch obviněných genmjr. PhDr. L. K. a Mgr. Ing. F. S., Ph.D., a to v ustanoveních § 146 odst. 1, 2 písm. a) trestního řádu, § 12a odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, a § 25 trestního řádu,
2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadená usnesení okresního státního zástupce pro Prahu-západ ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-46, a ze dne 19.3.2012, č.j. ZT 65/2012-52, současně zrušil i předcházející usnesení státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 21.11.2011, sp.zn. 1 VZN 2614/2011, a zrušil také všechna případná rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, jestliže vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. a postupem podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Městskému státnímu zastupitelství v Praze, aby znovu rozhodlo o návrhu na odnětí a přikázání věci.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7 Tz 26/2013](#)